

ZPRÁVY ZE SVĚTA

Netvor z vysokých hor

Kuriosní zpráva přišla k nám telegraphicky z misie Moravských bratří v dalekém Ladaku. Jistý důstojník armády Jejího Veličenstva, vrátiv se vyčerpán z výpravy do ledových hor tajemného Himálaje, u sklenky dobrého moku užaslým bratrům a sestřím vyprávěl, kterak na sněhu stopy obludné, však zcela jistě lidským dobře podobné nalezl. Stopy tyto prý dle vyprávění místních chudých venkovanů zlé, odporne, násilnické a vzrůstem neobyčejně veliké nestvůře patří, co po zimních nocích děti jejich unáší a všelijak zle s nimi zachází. Není prý radno se k ní přiblížit, natož jí naslouchati nebo s ní promluvit. Příšeře této říkají podle slov toho ochmelky godzilla. Zda je skutečností či jen výmyslem onoho málo spolehlivého svědka, necháváme na naši ctěných čtenářích a spanilomyslných čtenářkách.

VYNÁLEZY MENIA SVET

(od hornouherských dopisovatelův)

Slávný juhoslovanský vynálezca N. Edison hovoril pred istým novinárom, že behom tohto roku podá verejnosti tri alebo snád štyri svoje nové vynálezy. Predne je to svetlo, ktoré vyrovná sa svetlu dňa. Po druhé: telegrafia a telefónia bez drôtu na každú slobodne volenú vzdialenosť. Po tretie: automatický stroj pre podmorský čln. Konečne malo by byť dorozumievanie sa s Marsom a inými planétami, čo ale nemá ešte hotové.

Ukončí průplav éru plachetních obchodních lodí?

Touha Angličanův po šálku dobrého thé nezná mezí, stejně jako nátura sportsmanská a oblība sázení. Tak pozornost jejich národa zaujal v roce loňském dramatický „závod s thé“, při kterém dvě neobyčejně rychlé lodí Taesing a Ariel v přístav domovský vplouly jen 28 minutek jedna po druhé, po hodině a půl ještě následovány Sericou, když tyto byly vzdálenou Chinu ve společný den dřívě opustily a dnů devětadvadesát na okeánu strávily. Vzrušení z závodu těchto krásek však kalí vědomost, že jejich dny jsou již sečteny. Lodi strojem parním poháněné, byť ošklivá monstra bachratá to jsou, nákladu thé dvakrát tolik pojmu a na rychlosti se nově štíhlým clipperům vyrovnají. Letos otevřený průplav Panamský pak slibuje, že cesta thé z Chinu do Evropy na dobu poloviční se zkrátí.

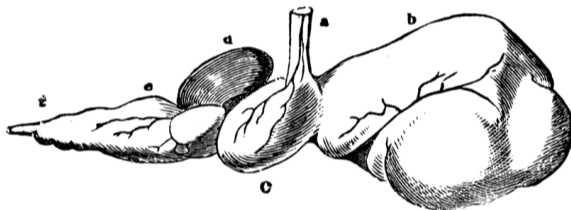
Metternich je gentleman

Sílící hlasy o demokracii nelze přeslechnout, zvláště když si německý kancléř vzal před měsícem bez jediného výstřelu naše Sudeoty. Nutno mu připsat ke cti, že se zachoval jako dokonalý gentleman, to budiž výslovně řečeno proti těm, kteří kladou rovnítko mezi národní socialismus a násilí.

KOUTEK PŘÍRODOZPYTŇY

Dvoukopytníci čili přeživavci

Řád tento zahrnuje ona zvířata, která dvěma prsty opatřenými kopyty dotýkají se půdy, kdežto prsty ostatní jsou více neb méně zakrnělé, a u kterých potrava přichází ze žaludku nazpět do huby, kde se znova přežvykuje. Odtud nazvána jsou dvoukopytníky (bisulca) a přeživavci (ruminantia). Živí se rostlinstvem a aby mohla je náležitě strávit, žaludek jejich má čtyři oddělení, totiž prapor **b**, do něhož potrava přichází z jícnu **a** nejdříve, v němž se rozmáčí a někdy setrvává i 48 hodin; odtud přechází v menších částech do tak zvaného čepce **c**, kde se připravují z ní jednotlivé žvanče, které svařování čepce ženou se nazpět do huby, aby tu byly znova přežvykány. Když potrava opět byla přežvykána, sestupuje z jícnu zvláštním záhybem mezi dvěma řasami do třetího žaludku **d**, který nazývá se knihou a opatřen jest uvnitř četnými řasami; odtud potrava vniká do slezu **e**, jehož četné žlázy vyměšují šťávu žaludeční, s kterou potrava se mísí a úplně stravuje.

ČTENÍ PRO PANÍ A DÍVKY

V panských sídlech

(román Vlasty Pittnerové na pokračování)

Zvony zvonily a lidé v mešitě naslouchali zvukům a hlaholu, tak jako i ti, kteří se do svatostánku nedostavili.

Mladá dívka, sedící v první řadě v oratoriu vedle starší paní, se při hlaholu zvonů zamyslela tak, že málem upustila modlitební knihu. Byla vázaná v zeleném aksamitu, na vrchní desce se leskl stříbrný křížek, na rozích byla opatřena kováním a uzavírala se sponkou.

Paní, choť ředitele, trochu svou mladou sousedku pošouchla.

„Poroučeji, mutrle?“ zeptala se dívka, jak se vytrhla ze zamyšlení.

„Modlila se, Nety, anebo se koukala aspoň k oltáři,“ připomněla matka dceři. Ta se začervenala a sklopila zrak ke knize.

Paní ředitelová se nevrle ohlédla na svoji sousedku na druhé straně, paní justiciárovou, jež klečela na klekátku, opírala lokty o sametový polštář a přitom pozorovala zamyšlenou slečnu Nety. Postřehla ten jízlivý pohled, který paní justiciárová věnovala slečně téměř společně s pohledem obracejícím se na kruchtu, kde stál u zábradlí mladý muž, jenž upřeným pohledem pozoroval slečnu Nety.

(pokračování v příštím čísle)

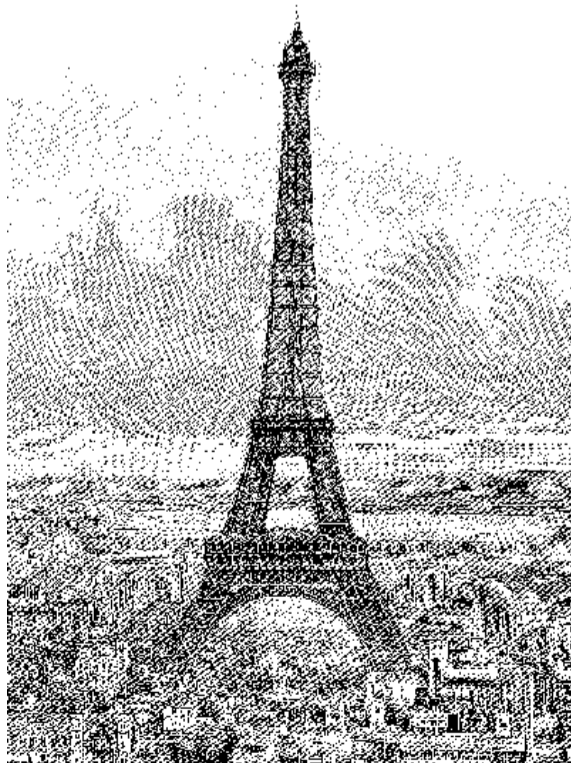
O vaccinaci aneb hloupý jest kdo hloupým zove

Věcí důležitou v péči o vaše ratolístky jest ochrana doživotní před chorobou tuze nebezpečnou, jako neštovice mezi lidem obecným známou. Již L.P. 1803 Královské gubernium nařízení vydalo, kterým dítky školou povinné i další osoby k podstoupení vaccinace takzvané váže. Co ale jest pod tím slovem vaccinace skryto? Skryto je zde slovo vacca, což v řeči latinské kůň značí. Anglický lékař Edward Jenner, který prve jest sobě usmyslil, že ochranu lepší před neštovicemi než nákazu vředy neštovicními je naléztí třeba, dobře povšimnul si, že děvečky a pohůnci, kteří o tato zvířata pečují, málokdy zhoubnými neštovicemi trpí. Též se sedláky mluvil, co sami nákazu od dobytka prodělávše, ženu svou a dítky tou chorobou nakazili, aby před nákazou smrtelnou je ochránili. Byť výsměchu se vystavili, že vydali své příbuzné v šanc, aby tito zvířaty hloupými se stali, rodiny jejich zdravý a od nemoci té ochráněny zůstaly.

NA TOULKÁCH EVROPOU

Léto jedině v Paříži!

Doporučením na cestu letošního léta nemůže býti nic jiného než návštěva Světové výstavy v městě lásky a pokroku, proslulé Paříži. Na slavných Martových polích tyčí se nad městem, proklínaná i oslavovaná, 324 metrů vysoká věž z oceli, zvaná dle svého tvůrce důvěrně negrellovka. Byť jistá skupina umělců nazvala ji „obřím továrním komínem, který svou barbarskou hmotou drtí naše milované památky“, je věž častým cílem nedělních vycházek veselých mladíků, zvidavých mladých dam, důstojných matřon i velebných starců. Mladí stoupají v bujném veselí po 669 stupních schodiště, zatímco ctné paní i pánové s bázní nastupují do exclusivních výtahů proslulé firmy Otis. Výhled s výšky věže bere dech a mnohým nutno po něm občerstviti se v přilehlém restauračním zařízení.

VESELÝ ANEKDOTÁŘ *Rozvadění manželé*

Bylo to v roce 1846. V manželství anglické královny Alžběty a jejího chotě Alberta objevil se na jasném nebi mráček a následkem toho uzavřel se manžel v pokoji. Alžběta vyhledala hněvivého Alberta a zaklepala na dveře pokoje. „Kdo je?“ „Královna anglická!“ Pokoj zůstal uzamčen a Alžběta odešla. Po čtvrt hodině se opět klepalo. „Kdo je?“ „Královna anglická!“ Ani nyní se dveře neotevřely a královna musela po třetí zaklepat. „Kdo je?“ „Alberte, tvoje Alžběta!“ zvolá královna se slzami v očích. Dveře se rozlétnou a nadšený manžel padne milující manželce své v náruč.

Z PRAŽSKÝCH DIVADEL Dojemný zážitek v opeře

V našem milém Prozatímním divadle v premiéře byla v pondělí uvedena opera slovného maestra Giuseppe Verdiho. Ach, píseň „Leť myšlenko“ o útlaku a naději, kterou dojemně zapěl sbor indiánů úpících pod otročským jhem, pohnula srdci všech přítomných Čechův; vždyť jak trpěli oni knutou otrokářovou, i my trpíme pod knutou Rakušanovou.

RECEPTÁŘ PANÍ DOBROMILY *Smáčka z rajských jablek*

Dej na rendlíček kousek másla, čtyři velká rajská jablílka, kousek rozkrájené kapusty, několik zrněk pepře a nového koření, a nech to dusit, pak to hodně rozmačkej, nalej na to 4 decilitry hovězí polívky a proced to do hrnečku, přidej k tomu trochu octa a trochu vína, zapraž to bledou jíškou, dej do toho kousek cukru, trochu sekané citronové kůry a nech to ještě povařit.

DOMÁCÍ RÁDCE Glycerin a používání jeho

Glycerin jest základem ještě věcí či sloučenin jiných. Tak zejména vyrábí se z něho lučebním způsobem pomocí dusovky a sirnovky strašný nitroglycerin. Ač jméno „nitroglycerin“ jest většinou obecně známé, méně známo, tím známější však nežli „semtex“. Jmenovaný ale není vlastně než jenom nitroglycerin, toliko že rozředěný neboli do jisté míry zkrocený, tak že používání jeho je méně nebezpečno. V porovnání k nitroglycerinu jest semtex as to, co kořalka neb rosolka v porovnání k samozitnému lihu.

KOUTEK POESIE *Žvahlav*

Bylo smažno,
lepě svihlí tlové
se batoumali v dálnici,
chrudošní byli borolové
na mamné krsy žárnící.

«Ó synu, střež se Žvahlava,
má zuby, drápy přeostré;
střež se i Ptáka Neklava,
zuřmící Bodostrel!»

Svůj chopil vorpálový meč,
jímž lita soka vezme v plen,
pak used v tumtumovou seč
a čekal divišlen.

A jak tu vzdeskné mysle kles,
sám Žvahlav, v očích plameny,
slét hvíždne v tulížový les
a drblal rameny.

Raz dva! Raz dva!

A zas a zas
vorpálový meč spěl v šmiku let.
Žvahlava hlavu za opas
a už galumpal zpět.

«Tys zhubil strastna Žvahlava?
Spěš na mou hruď, tys lítén rek!»
«Ó rastný den! Avej, ava!»
Ves chortal světý skřek.

Bylo smažno,
lepě svihlí tlové
se batoumali v dálnici,
chrudošní byli borolové
na mamné krsy žárnící.

Lewis Carroll,
Malé Anežky země divů a příhod

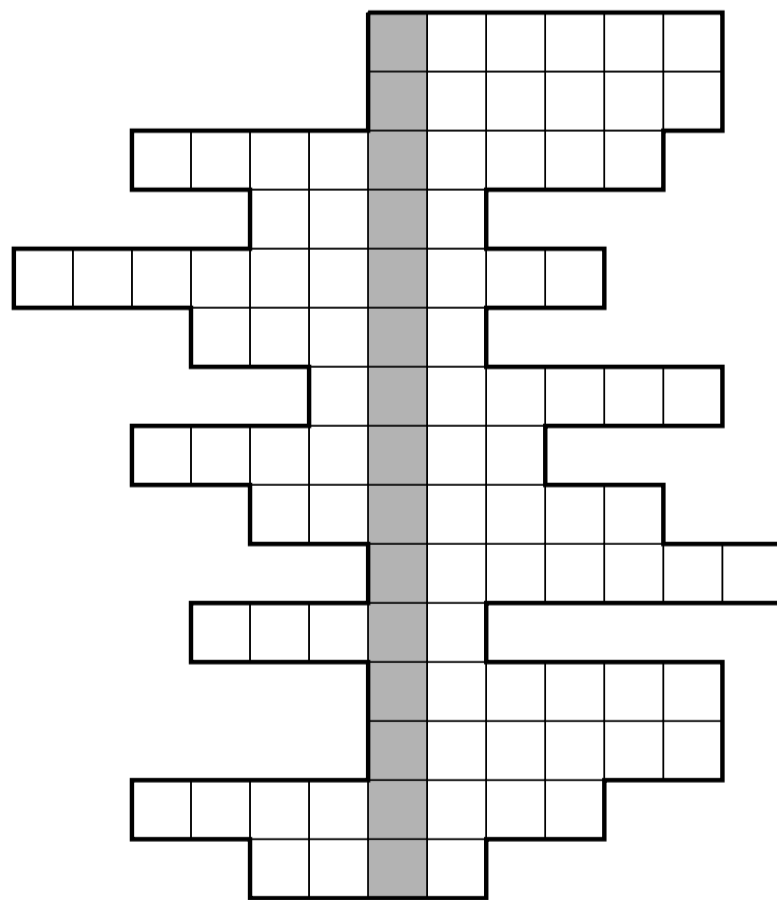
LUŠTITELSKÝ KOUTEK

Svisle: 1. převládající barva pastvy tura domácího; 2. dlouhá dřevěná zbraň používaná v soubojích udatných rytířů, též proti drakům a jiným stvůrákům; 3. oblíbený křížovkářský výraz, doplněn slovem *igitur* dává jméno neformální hymny studentské; 4. anglické slovo označující jeskyni, například ve vysokých horách; 5. latinský název blahovičnicku, stromu, jenž může dorůst výšek velmi značných, lidských staveb však již nepřekoná; 6. zařízení sloužící k převádění stejnosměrného proudu na střídavý a zpět; 7. obilovina obsažená v hostii před proměněním; 8. místo, kde člověka jeho blízcí zakopají, například po výbuchu v jeho přílišné blízkosti; 9. bájný řecký rek, který plul pod plachtami přes moře a přemohl Minotaura; 10. odborný výraz pro výtazek z bylin, jež je možno přidat k zajištění libé vůně mýdla; 11. adjektivum označující stav, ve kterém se nachází neočkovaný jedinec po nakažení chorobou; 12. bílé pečivo podlouhlého tvaru, jež často se též krájí a osmahlé do polévek přidává; 13. organizovaná skupina lidí vojensky prosazujících zájmy svého velení (slovo cizího původu); 14. jeden z regionálních jazyků království Velké Británie; 15. důležitý nástroj pěvcův, bez něž by nedokázal svým divákům a posluchačům pranic sdělit.

Luštitelskou soutěž na pokračování zajišťuje pro ctěné čtenářstvo našeho listu firma Prokop & Otto SKOLE v Praze, výrobce ozubených kol a organizátor závodů šifrovacích.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.

jest dobré mýdlo. Nejlepší jest

mýdlo s medvědem

Za drahých časů měly by hospodyně zvlášť k tomu přihlížeti, by dostaly mýdlo dobré, sice spotřebují dvakrát tolik mýdla a zničí své prádlo. Jedno natření mýdla s medvědem nahradí dvakrát tolik co mýdlem obyčejným.

(Varujte se před méně cennými nápodobeninami!)

Laciné mýdlo